روزنامه فرهنگی - اجتماعی صبح ایران
صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران
مدیر مسئول: یوسف قوچانی غروی

جام جم

پنجشنبه ۲۷ فروردین ۱۴۰۵ | ۲۷ شوال ۱۴۴۷
۱۲ صفحه روزنامه
سال بیست‌وششم | شماره ۷۲۹۷
Thursday | 16 April | 2026

تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱
دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳ سازمان توزیع: ۶۱۹۳۳۰۰۰ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
امور مشترکین: ۶۱۹۳۳۱۱۴ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰

تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴
چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم
شاپا: ISSN1735-3637

پایگاه اطلاع‌رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir
پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

شلیک رسانه‌ای به صهیون

ماجرای تنش رژیم صهیونیستی با دولت‌های ایتالیا و کره جنوبی چه بود؟

تنش دیپلماتیک تازه‌ای میان رژیم صهیونیستی و ایتالیا بر سر انتشار تصویری روی جلد یک مجله ایتالیایی، باردیگر حساسیت‌های فزاینده این رژیم کودک‌کش را نسبت به بازنمایی رسانه‌ای خود در جهان آشکار کرده است؛ حساسیتی که پیشتر نیز در روابط این کشور با کره‌جنوبی و حتی در سطح ریاست‌جمهوری آن کشور بروز یافته بود.

جرقه اختلاف؛ یک تصویر جنجالی

ماجرا از انتشار جلد یک مجله مطرح ایتالیایی آغاز شد؛ تصویری که به‌زعم مقام‌های رژیم صهیونیستی «تحریف‌آمیز»، «سیاسی» و حتی «توهین‌آمیز» تلقی شد! این تصویر، که به‌صورت نمادین به وضعیت جنگ و سیاست‌های نظامی اسرائیل اشاره می‌کرد، بلافاصله واکنش تند سفارت رژیم صهیونیستی در رم را درپی داشت. مقام‌های دیپلماتیک اسرائیل در بیانیه‌ای رسمی، این اقدام را «نمونه‌ای از جانبداری رسانه‌ای» خواندند و خواستار توضیح و اصلاح شدند. در مقابل، سردبیران مجله از تصمیم خود دفاع و آن را در چارچوب «آزادی بیان» عنوان کردند. آنها تاکید کردند که تصویر مورد بحث، هم حمله‌ای به یک ملت و هم بازتابی از نگرانی‌های جهانی نسبت به تحولات خاورمیانه است. این تقابل، شکافی میان دو روایت ایجاد کرده است: روایت امنیتی و سیاسی رژیم صهیونیستی در برابر روایت رسانه‌ای و انتقادی اروپا. البته که این ماجرا وقتی بالاتر گرفت که دولت ایتالیا پیمان‌های امنیتی و دفاعی خود را با رژیم صهیونیستی به حالت تعلیق درآورد، به این معنا که تمام قد پشت تیم مجله مورد نظر و افکار عمومی ایتالیا ایستاد.

سایه تجربه کره‌جنوبی

این نخستین‌بار نیست که رژیم صهیونیستی به محتوای رسانه‌ای خارجی واکنش تند نشان می‌دهد. همین چند روز پیش، تنشی مشابه میان رژیم صهیونیستی و کره‌جنوبی شکل گرفته بود؛ زمانی که ویدئویی منتشرشده از سوی دفتر رئیس‌جمهور کره‌جنوبی، به‌طور آشکاری سیاست‌های نظامی رژیم صهیونیستی را به نقد کشیده بود. در آن مورد، ویدئو که با هدف داخلی و در چارچوب پیام‌های سیاسی منتشر شده بود، در سطح بین‌المللی بازتاب یافت و از سوی رژیم صهیونیستی به شکل وقیحانه‌ای به‌عنوان «موضع‌گیری ناعادلانه» تعبیر شد. وزارت امور خارجه رژیم صهیونیستی در آن زمان نیز با احضار دیپلمات کره‌جنوبی، نارضایتی خود را اعلام کرد. این دو رویداد، نشان‌دهنده الگوی مشابهی هستند: حساسیت شدید رژیم صهیونیستی نسبت به هرگونه بازنمایی انتقادی در رسانه‌های خارجی، به‌ویژه زمانی که این بازنمایی‌ها از سوی کشورهایی با روابط دوستانه صورت می‌گیرد.

رسانه‌ها در خط مقدم دیپلماسی

کارشناسان معتقدند که در عصر رسانه‌های دیجیتال، مرز میان دیپلماسی رسمی و فضای رسانه‌ای بیش از هر زمان دیگری کمرنگ شده است. یک تصویر یا ویدئو می‌تواند به‌سرعت به بحران دیپلماتیک تبدیل شود، به‌ویژه در شرایطی که افکار عمومی جهانی نسبت به مسائل خاورمیانه حساس است.

در این میان، اروپا به‌ویژه با چالشی دوگانه مواجه است: از یک‌سو پایبندی به اصول آزادی بیان و از سوی دیگر حفظ روابط عجیب‌شان با رژیم صهیونیستی. ایتالیا به‌عنوان یکی از شرکای سنتی رژیم صهیونیستی در اتحادیه اروپا، اکنون در موقعیتی قرار گرفته که باید میان این دو ملاحظه دست به انتخاب بزند، تعلیق پیمان امنیتی نشانه‌هایی از این ماجرا دارد که احتمالا دولت ایتالیا تحت فشار افکار عمومی خود انتخاباتش را کرده است.

برش

بی‌آبرویی رژیم شیطانی در لهستان

در بحبوحه تشدید تنش‌های سیاسی و رسانه‌ای، یک اقدام نمادین از سوی یک نماینده پارلمان لهستان توجه گسترده‌ای را در سطح بین‌المللی جلب کرد؛ اقدامی که به‌سرعت به بخشی از «جنگ روایت‌ها» میان رژیم صهیونیستی و منتقدانش تبدیل شد. این نماینده با انجام حرکتی اعتراضی در صحن پارلمان، تلاش کرد توجه افکار عمومی را به وضعیت انسانی در غزه جلب کند. او با استفاده از یک کنش نمادین، درواقع سیاست‌های رژیم صهیونیستی را به چالش کشید و خواستار بازنگری در حمایت‌های بی‌قیدوشرط غرب از تل‌آویو شد. او پرچم رژیم صهیونیستی را تغییر ستاره داوود با صلیب شکسته آلمان نازی به نمایش گذاشت.

اهمیت این حرکت نه فقط در خود عمل بلکه در بازتاب رسانه‌ای آن بود. در فضای شبکه‌های اجتماعی، تصاویر و ویدئوهای این اقدام به‌سرعت منتشر شد و میلیون‌ها بازدید گرفت. بسیاری از کاربران آن را نمادی از اعتراض به «سکوت» یا «همسویی» دولت‌های اروپایی با رژیم صهیونیستی دانستند.

اما در چارچوبی وسیع‌تر، این رخداد به موضوع مهم‌تری گره خورد: شکست مطلق رژیم صهیونیستی در جنگ روایت‌ها. در حالی که این رژیم همواره تلاش کرده روایت خود از درگیری‌ها (مبتنی بر «دفاع از خود») را در افکار عمومی جهانی تثبیت کند، تحولات اخیر نشان می‌دهد این روایت با شکست مطلق مواجه شده است.

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۲:۰۴	نیمه شب شرعی: ۲۳:۱۹
غروب آفتاب: ۱۸:۳۸	اذان صبح فردا: ۰۴:۰۱
اذان مغرب: ۱۸:۵۷	طلوع خورشید فردا: ۰۵:۲۹

حکمت

امام علی(ع): هرکه از نصیحت سر پیچد، هلاک گردد.
الکافی

واحه

به غیر دل که به دست خداست بست و گشادش
دگر امید گشایش ز هیچ باب ندارم/صائب

شمیم رحمت

■ پیامبر اکرم(ص): هرکجا هستی از خدا بترس؛ به دنبال گناه، کار نیک انجام بده تا آن را محو کند و با مردم خوش‌اخلاق و نیکورفتار باش./کنزالعمال

یادداشت

سیناواحد | نویسنده و منتقد

صدای فاخر وطن

از چهلمین روز، گذشت...!

صدای هراسناک و دلهره‌آوری که آسمان شهر تهران را در یک اضطراب بی‌پایان فروبرد و تمامی قلب شهر را از آلودگی و آرامش، جدا ساخت و با سرعت به سوی اندوهگین شدن چشم‌ها و نالان شدن سینه‌ها و اشک‌بار شدن چهره‌ها، حرکت کرد؛ و این‌گونه شد؛ که از درختان و گل‌ها و پروانه‌ها ناگهان؛ صدایی برخاست و ترانه‌ای اندوهبار را بر ابرهای رمضان، نوشت و قلب بزرگ شهر را دعوت کرد؛ که در رثای تنها پدر مقتدر وطن مرثیه‌سرایی کنند و از دشمن «پدر و وطن»، هراس پیدا نکنند و مرثیه سرخ‌فام ایرانیان را، سوار بر اسبان تیزروی جنگاور؛ نمایند و با صدایی قدرتمند و پهناور و پرهیمنه، به چشم همیشه باز آسمان جهان!! بگویند:

ای آسمان پرستاره مظلومین!

شاهد باش و بیش از هر زمانی، باز شاهد باش!

این ... پدر پیر پاک چهره‌ای که به دست بی‌رحم بمب‌های شما، در خون خویش، غوطه‌ور شد؛ تنها یک رهبر سیاسی، نبود و تنها یک فرمانده نیروهای مسلح ایران‌زمین، نبود!

او یکی از آینه‌های اسم اعظم «فاخر» پروردگار بود و توانست، در ایران‌زمین، «احساس فاخر» را که یک «ماهی کوچک بود»؛ تبدیل به یک نهنگ قدرتمند و بهت‌آور، نماید؛ و اندیشه و حس «نهنگ شدن» و «نهنگ بودن» را حتی به کودکان و خردسالان این وطن، انتقال دهد و آنان را در «کودکی»، بزرگ و بزرگمنش نماید.

«مرثیه‌خوانان فاخراندیش» اسب‌سوار، پس از ۴۰ شب، مرثیه‌خوانی ... گرچه، مرثیه بر مرثیه بر زبان روح وطن، جاری می‌سازند! و در میادین شهر، چرخ می‌خورند اما تاریکی دو «چله»ی دیگر ... سوار بر اسبان آتشین وطن «نادعلی» جهان را، درمی‌نوردند و روح شهرها و روان مدارس و دانشگاه‌ها و همه سیاستکده‌های زمینیان را، به نام نامی و پرفخر «علی»؛ دعوت می‌نمایند و زینت می‌بخشند و «یاد علی» و نیز «نادعلی» و البته؛ «راه علی» که راه پدر خونین‌بدن و فرزندان وطن‌پرست ایران‌زمین اوست را؛ به یک ترانه خرم‌آوای جهانی، بدل می‌نماید.

و این هم‌آوایی

و این هم‌صدایی

بی‌گمان، یگانه‌ترین صدای طوفانی آینده بشر ستم‌کشیده از تمدن وحشی غرب است.

پیشخوان

فقدان، خاک و حافظه آدمی

«ژنرال ارتش مرده»؛ روایتی از بازگشت به میدان جنگ

نویسنده: اسماعیل کاداره
مترجم: محمود گودرزی
نشر: افق
سال انتشار: ۱۴۰۴

ژنرالی ایتالیایی، ۲۰ سال بعد از جنگ جهانی دوم، به آلبانی فرستاده شده تا جسد سربازان هموطنش را به میهن بازگرداند. کشیشی کج‌خلق و ستیزه‌جو در این راه به او می‌پیوندد و این دو در برف و باران، شروع به کندن مکانی روستایی در آلبانی می‌کنند که زمانی میدان جنگ بوده و اکنون به گورستان تبدیل شده است. آنها با بررسی دندان‌های اجساد، ارتشی از مردگان را گردهم می‌آورند. کتاب ژنرال ارتش مرده روایتی است درباره اثر ماندگار و تاریخی جنگ، حتی دهه‌ها پس از پایان آن. ژنرالی برای جمع‌آوری استخوان‌های سربازان کشته‌شده کشورش، سال‌ها بعد به آلبانی بازمی‌گردد. او با سرزمینی روبه‌رو می‌شود که همچنان زیر سایه جنگ نفس می‌کشد. کاداره با زبانی شاعرانه و نگاهی فلسفی، نشان می‌دهد که مرز میان پیروزی و شکست، در نهایت چیزی بیش از یک توهم سیاسی نیست؛ آنچه باقی می‌ماند، فقدان، خاک و حافظه آدمی است. این کتاب از معدود رمان‌هایی است که جنگ را نه‌تنها در زمان وقوع، بلکه در زمان فراموشی آن روایت می‌کند.

درجهت عکس

چشم‌های میناب

خبرگزاری آناتولی ترکیه با انتشار تصاویری از تهران نوشته است نمایشگاهی با عنوان «چشم‌های میناب» برای گرامیداشت یاد کودکانی برگزار شد که در حمله آمریکا و اسرائیل در نخستین روزهای جنگ جان خود را از دست دادند.

جهان

خروج خطرناک ازریل

■ درپی خروج یک قطار باری ازریل در نیوجرسی آمریکا، عملیات پاک‌سازی و ایمن‌سازی در این منطقه آغاز شده است.

کیوآرکد را اسکن کنید

حوادث

شلیک در مدرسه!

■ یک دانش‌آموز سابق در یک دبیرستان در جنوب شرقی ترکیه اقدام به تیراندازی کرد که در نتیجه آن دست‌کم ۱۶ نفر زخمی شدند.

کیوآرکد را اسکن کنید

ورزش

خنده‌دارترین پنالتی سال

■ در دیداری از لیگ برتر پاراگوئه، تیم صدرنشین الیمپیا مقابل تیم روبیو نیو به پیروزی رسید اما صحنه‌ای عجیب از یک ضربه پنالتی به سوژه اصلی بازی تبدیل شد.

کیوآرکد را اسکن کنید

سرگرمی

جشن تولد مسن‌ترین گوریل جهان

■ «فاتو» که سال گذشته توسط رکوردهای جهانی گینس به عنوان مسن‌ترین گوریل زنده جهان ثبت شد، تولد ۶۹ سالگی‌اش را جشن گرفت.

کیوآرکد را اسکن کنید

دوردنیا

آب مهم‌تر از پالایشگاه

چرا آمریکا به آب‌شیرین‌کن قشم حمله کرد؟

گزارش تازه‌ای از کانورسیشن نشان می‌دهد که تأسیسات آب‌شیرین‌کن در خاورمیانه دیگر صرفا زیرساخت‌هایی برای تأمین آب نیستند، بلکه به‌تدریج به اهدافی بالقوه در منازعات نظامی و سیاسی تبدیل شده‌اند. این تحول، زنگ خطری جدی درباره امنیت انسانی در منطقه‌ای است که پیشاپیش با بحران آب دست‌وپنجه نرم می‌کند.

وابستگی شدید به آب‌شیرین‌کن‌ها

کشورهای ساحلی خلیج‌فارس به‌دلیل اقلیم خشک و فقدان منابع طبیعی آب شیرین، به‌شدت به فناوری نمک‌زدایی آب دریا وابسته‌اند. در کشورهایی مانند عربستان سعودی و امارات متحده عربی، حدود ۹۰ درصد آب آشامیدنی از طریق این تأسیسات تأمین می‌شود. این وابستگی گسترده باعث شده آب‌شیرین‌کن‌ها به ستون فقرات حیات شهری، صنعتی و حتی بهداشتی تبدیل شوند.

شهرهای بزرگی همچون ریاض، دبی، کویت و دوحه، میلیون‌ها نفر جمعیت دارند که به‌طور مستقیم به این زیرساخت‌ها وابسته هستند. هرگونه اختلال در عملکرد این تأسیسات می‌تواند به سرعت زندگی روزمره را فلج کند، از تأمین آب آشامیدنی گرفته تا فعالیت‌های اقتصادی و خدمات عمومی.

در مقابل، ایران همچنان بخش عمده آب خود را از منابع طبیعی مانند رودخانه‌ها و آب‌های زیرزمینی تأمین می‌کند. با این حال، بحران‌های مزمن مانند خشکسالی و افت شدید سفره‌های آب زیرزمینی، این کشور را نیز در موقعیتی آسیب‌پذیر قرار داده است. کارشناسان هشدار می‌دهند که وابستگی کمتر به آب شیرین‌کن‌ها به معنای امنیت بیشتر نیست، بلکه نوع متفاوتی از آسیب‌پذیری را نشان می‌دهد.

آب به‌عنوان هدف نظامی

با افزایش تنش‌ها در منطقه، زیرساخت‌های حیاتی از جمله تأسیسات آب‌شیرین‌کن به اهدافی استراتژیک تبدیل شده است. این تأسیسات معمولا در نزدیکی سواحل و نیروگاه‌ها ساخته می‌شود که آنها را در برابر حملات موشکی یا پهپادی بسیار آسیب‌پذیر می‌کند. از کار افتادن حتی یک تأسیسات بزرگ می‌تواند میلیون‌ها نفر را در مدت کوتاهی با کمبود آب مواجه کند.

نمونه‌ای از این وضعیت، حمله به یک کارخانه آب‌شیرین‌کن در جزیره قشم بود که باعث اختلال در تأمین آب حدود ۳۰ روستا شد. مقام‌های ایرانی این حادثه را حمله‌ای هوایی توصیف کرده و آن را در چارچوب قوانین بین‌المللی، مصداق جنایت جنگی دانسته‌اند. چنین رخدادهایی نشان می‌دهد که آب، همانند زیرساخت‌های انرژی، به بخشی از میدان نبرد تبدیل شده است. این در حالی بود که ایران هیچ‌گاه به تاسیسات آب‌شیرین کن کشورهای متخاصم حمله نکرده است.

پیامدهای ژئوپلیتیکی و انسانی

اهمیت آب در خاورمیانه به‌سرعت در حال همتراز شدن با منابعی مانند نفت بوده اما تفاوت کلیدی در این است که قطع دسترسی به آب، پیامدهایی فوری‌تر و مستقیم‌تر بر زندگی انسان‌ها دارد. نبود آب آشامیدنی می‌تواند در عرض چند روز به بحران‌های انسانی جدی منجر شود، از بیماری‌های گسترده گرفته تا مهاجرت‌های اجباری. کارشناسان بر این باورند که حفاظت از زیرساخت‌های آبی باید به یکی از اولویت‌های اصلی امنیتی در منطقه تبدیل شود.